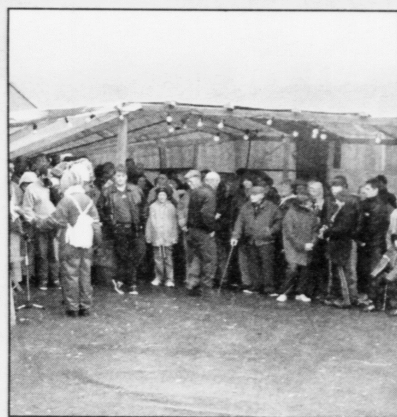

Bæði ung og gomul voru savnað til fólkafundar á Kirkju leygardagin

Eitt sindur um Fugloyinna

Fugloyggjin er eystasta oyggj í Føroyum, 11,18 ferkilometrar til støddar.

Bygðirnar eru tvær, Kirkja og Hattarvík. Tað er gomul søgn, at Fugloyggjin av fyrstan tíð skal hava verið flotoyggj. Hon rak fyrri vág og vind úti á viðum havi. Fleiri ferðir varð roynt at festa hana í botn við at blaka stál upp á land, men einki bar til. Oyggjin skuldi vera stúgvinn av trøllum, og alt, ið nam land, blakaðu tey í havið aftur. Men so komu prestarnir upp í leikin, og tá bar til – teir vunnu á trøllum og gjørdur tey um til túgvur, og tær, ið brimið enn ikki hevur burturtikið, standa sjónskar fram við bakkatromini.

Ein av mongum dýrgripum, oyggjin fjalir, er fuglahópurin. Men berglopiní hava mangan lopið órógv í fuglaliðið. Í 1850 var eitt óført lop, tað størsta nakar veit um at siga. Tað fór heilt úr Urðini Miklu og upp á eggina. Í neðra kom ein rættliga stór urð at leggja, var stórri enn tann gamla, Nýggjaurð nevnd. Lundin festi eisini búgv í Nýggjaurð, og kom hetta sostatt at vera av størstu lundalundum í oyggjunum.

Lendið, ið eftir var í erva, kallaðist Haga Mikkjal, men nú liðu heili 100 ár til næsta lopið kom. Tað var í árinum 1948, at allur Haga Mikkjal leyp oman yvir Urðina Miklu.

Tá ið metast skal um, nær ið Fugloyggjin er bygð, er ikki nógv søguligt at fara eftir. Í Føroyingasøguni siggja vit, at Svínøyar Bjarni livdi í Svínøi um ár 1000, og møguliga hava aðrir menn búið har frammanundan.

Oyggjarnar báðar ligga lið um lið ikki meir enn ein hálvannan fjórðing ímillum, so tað er eygvitað, at teir menn, ið settust niður í Svínøi, leitaðu út í Fugloyinna at kanna umstøðurnar har úti. Teir hava so ivaleyst verið har úti um summarið og búið í tjöldum, aðrenn teir reiðiliga festu búgv. Góð hava livilíkindini verið á oynni – lundin bygdi í túsundatali í urðunum uppi í haganum í Eystfelli, í Skarðsvík og í Kirkjuhaga og so bakkalundin og urðalundin afturat, og björgini avtakin við lomviga. Graslendið var gott, so tað er einki at ivast í, at menn skjótt fóru at fyrireika seg at festa búgv.

Men hvussu er so at búleikast á Fugloy?

Náttúruviðurskiptini eru sera kør – lendaraviðurskiptini vánalig, góð fiskimið eru nærindis oynni, men torført er at troyta tey, tí opið hav er til næstan allar síður. Á landi hava fuglurin og seyðurin verið høvuðsstuðlarnir, tí hevur altíð verið neyðugt við alstórum samarbeiði millum bygðafólkið – og mangan hevur verið trupult at útinna alt tað neyðuga arbeiði.

Á tí mentanarliga og politiska økinum hevur Fugloy ligið frammalaga. Kvæði og sangir hava verið ein fastur táttur í gerandislívinum, og í mun til fólkatalið hava fugloyingar gjørt seg galdandi á tí politiska økinum.

Umframt hetta hevur oyggjin fostrað nógvar kendar persónar. Men í dag er tómlígt í oynni – fólkíð flýtur burtur, tí betri lívsvánir eru at finna aðrastaðni.

norð. Fólk práta, flenna og onkur snapsast.

Nøkur fremmandafólk eru við í ferðalagnum. Tey leppa dámin í seg. Vit eru 92 fólk umborð á Pride; vit, sum sita, verða kroyst. Restin stendur.

Heimaftur eru vit meir at líkna við blokkfisk.

Røðurnar eru sum uppundir val. Bygdamenning. Stuðla útjaðaranum. Búsetingarmynstrið skal varðveitast. Føroyar eru eitt oyggjaland. Cost-benefit er ikki loysnin hjá okkum. Vit ætla, vilja og skulu gera nakað nú. Seta niður ein arbeiðsbólk, sum skal gera eitt álít. Lækka skattin. Fri barnaansing. Okkurt má henda. Onkur – ger okkurt!

Gera arbeiðsbólk

Røðarar á fólkafundinum voru: Jenny Lydersen, sum, umframt at vera ein av stigtakarunum til fundin, er vaksinn upp á oynni. Anfinn Kallsberg, løgmaður; Hogni

Hoydal, varaløgmaður; Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins; Edmund Joensen, formaður Sambandsflokksins; Helena Dam á Neystabø, landsstýriska; Jógvann við Keldu, býráðsformaður í Klaksvík.

Onkur fræg uppskot høvdu tey við í skjáttuni. Jenny Lydersen skjeyt upp, at velja vistfrøðiligar vørur. Men hetta krevur, sum bæði Hogni Hoydal og Jóannes Eidesgaard eisini nevndu, at bygðafólkið fær brúksrætt til jørðina, sum avbygðafólk ofta eiga.

Eisini teldutøknin letur upp fyrri fleiri nýggjum møguleikum. Hetta við at fólk kunnu búleikast á út-oyggj, og samstundis vera knýtt at arbeiðsplássi inni á meginlandinum.

Ferðavinnan varð nevnd fleiri ferðir. Bæði soleiðis, at listafólk kunnu nýta stórsiglu náttúruna til íblásturs, og at ferðafólk annars

skulu upplýstast um serstaku møguleikarnir á smáplássunum.

Annars lovaði Anfinn Kallsberg at seta niður ein arbeiðsbólk, sum skal gerða eitt álít um, hvussu vit loysa trupulleikarnar á út-oyggjunum.

Ríkari samfelag

Samanumtikið kann sigast, at allir politikarnir partvist sóu tað sum teirra uppgáva, at stuðla útjaðaranum í Føroyum. Nú varð spurningurin so bara, hvussu vit, frá politiskari síðu, skapa fortreytir fyrri, at vinnu-møguleikar skapast á út-oyggjum, og hvørji krøv fólk seta til umstøðurnar á plássunum, um tey skulu stóðast har.

Tí føroyska samfelagið verður ríkari, varðveitta vit útjaðaran.

Eitt formidabilt uppskot varð sett fram: Tí kunnu gera veggiateppir, sum ímynda føroyska list, úr f-

Kanska er tað umborð á Pride, at menningar-trupulleikarnar hjá út-oyggjunum verða loystir. Umboð fyrri fyra ymiskar flokkar kjakast: Jóannes Eidesgaard, Jógvann við Keldu, Helena Dam á Neystabø og Hogni Hoydal

oykskari ull! Yes! Akkurát nakað, sum fær eina unga bygðafamilju, sum longu er rymd, at flyta út aftur. Haldi at slík uppskot líkjast havsneyð.

Er menniskjan flokksdjór?

Hevði eitt prát við eina unga kvinnu, hvørs foreldur voru áttaði av oynni. Spurdi hana um hon kundi hugsa sær at flutt út haðar og skapa okkurt virksemd. "Eg kundi gott búð her, men so skuldi ávisir aðrir persónar flutt av oynni fyrst". Javel.

Fólk leitaðu sær undir plastpresendingina, sum varð sett upp